

۱-سیستم $x(t \bmod 9)$ خطی است زیرا:

$$x_1(t) \rightarrow y_1(t) = x_1(t \bmod 9), x_2(t) \rightarrow y_2(t) = x_2(t \bmod 9)$$

طبق خاصیت جمع پذیری در سیستم های خطی داریم:

$$x = ax_1 + bx_2 \rightarrow y(t) = x(t \bmod 9) = ax_1(t \bmod 9) + bx_2(t \bmod 9) = ay_1 + by_2$$

سیستم $x(t \bmod 9)$ متغیر با زمان است زیرا :

$$x \rightarrow y(t) = x(t \bmod 9), x_1 \rightarrow y_1(t) = x_1(t \bmod 9)$$

$$x_1(t) = x(t - t_0) \rightarrow y_1(t) = x((t \bmod 9) - t_0) \neq x((t - t_0) \bmod 9) = y_1(t - t_0)$$

مقدار پاسخ در هر لحظه به مقادیری از ورودی در فاصله زمانی ۰ تا ۹ بستگی دارد. پس سیستم حافظه دار است. سیستم علی نیست. زیرا به عنوان مثال داریم: $y(-9) = x(-9 \bmod 9) = y(0)$ که یعنی برای بدست آوردن مقدار سیگنال $y(-9)$ نیاز به مقدار آن در آینده یعنی لحظه ۰ داریم. سیستم معکوس پذیر نیست زیرا در پاسخ فقط مقادیری از ورودی در فاصله زمانی ۰ تا ۹ وجود دارد و در خروجی، ورودیهای خارج از این بازه دخالت ندارند و نمیتوان آنها را بازسازی نمود. سیستم پایدار است. زیرا خروجی مستقیماً از ورودی تعیین میشود که محدود است.

• سیستم خطی نیست. زیرا خاصیت ترازبندی را ندارد:

$$y(n) = [x(n+1)]: x(n) = 2.5u(n+1) \rightarrow y_1(n) = 2u(n+2)$$

$$a = 2, ax(n) = 5u(n+1) \rightarrow y_2(n) = 5u(n+2) \neq 2[2.5u(n+2)] = 4u(n+2)$$

سیستم با حافظه و غیر علی است. زیرا مثلاً در مقدار $n=1$ مقدار $[x(2)]$ برای آینده است و باید جایی ذخیره شود.

$$x_1(n) = u(n+1)$$

سیستم معکوس پذیر نیست زیرا مثلاً برای ورودی های متفاوت $x_2(n) = 1.3u(n+1)$ خروجی

یکسان $u(n+2)$ داریم.

سیستم پایدار است. زیرا تغییر در n روی پایداری اثر ندارد و کران آن با جزء صحیح باز هم مقداری صحیح است:

$$|x(n)| < M \rightarrow |x(n+1)| < M \rightarrow |x(n+1)| < M$$

سیستم غیرمتغیر با زمان است. زیرا:

$$y(n) = [x_1(n+1)], x_r(n) = x_1(n-n) \rightarrow y_r(n) = [x_r(n)] = [x_1(n-n)] = y_1(n-n)$$

• برای سیستم $y(t) = \frac{x(n)}{x(\delta)}$ داریم:

$$x_1(t) = ax(t) \rightarrow y_1(t) = \frac{ax(n)}{ax(\delta)} = y(b) \neq ay(n) \text{ زیرا خطی نیست زیرا}$$

این سیستم متغیر با زمان است. زیرا:

$$x_1(n) \rightarrow y_1(n) = \frac{x_1(n)}{x_1(\delta)}, x_r(n) = x_1(n-n) \rightarrow y_r(n) = \frac{x_r(n)}{x_r(\delta)} = \frac{x_1(n-n)}{x_1(\delta-n)} \neq y_1(n-n) = \frac{x_1(n-n)}{x_1(\delta)}$$

این سیستم حافظه دار است. چون مقدار y در هر لحظه به مقدار $x(\delta)$ بستگی دارد پس باید آن را ذخیره کرده باشیم.

این سیستم علی نیست. زیرا مقدار ∞ در هر n منفی به مقدار X در n پنج (آینده) بستگی دارد.

این سیستم پایدار نیست. زیرا اگر $x(\delta)$ صفر باشد، پاسخ بینهایت میشود.

این سیستم معکوس پذیر نیست. زیرا:

نمیتوان مقدار $x(\delta)$ را یافت. چون مقدار y در لحظه δ یک است و مقدار $x(\delta)$ هر مقدار غیر صفری میتواند باشد.

• سیستم تغییر ناپذیر با زمان است زیرا:

$$x_1(t) \rightarrow y_1(t), x_2(t) = x_1(t-t) \rightarrow y_2(t) = x_1'(t-t) = y_1(t-t)$$

سیستم معکوس ناپذیر است زیرا به ازای دو ورودی $x_1(t) = 1, x_2(t) = 2$ خروجی برابر است با

..

سیستم خطی است ، زیرا دامنه ورودی با خروجی متناسب است و خاصیت جمع پذیری دارد :

$$x_1(t) \rightarrow y_1(t) = x_1'(t)$$

$$ax_1(t) \rightarrow ax_1'(t) = ay_1(t)$$

$$x_2(t) \rightarrow y_2(t) = x_2'(t)$$

$$bx_2(t) \rightarrow bx_2'(t) = by_2(t)$$

$$ax_1(t) + bx_2(t) \rightarrow (ax_1(t) + bx_2(t))' = ay_1(t) + by_2(t) = ax_1'(t) + bx_2'(t)$$

نکته: دقت کنید ما همیشه برای تشخیص خواص سیگنال ها به $x(t)$ دقت می کنیم ، مثلا اگر از ما بپرسند آیا $\sin(t)x(t)$ حافظه دار است باید بگوییم خیر و نباید بگوییم مقدار سینوس را جایی ذخیره کرده باشیم چون فقط و فقط $x(t)$ اهمیت دارد ، حال میخواهیم ببینیم که آیا $x'(t)$ حافظه دار است یا خیر ، سیگنال $x(t)$ مشابه $x'(t)$ نیست چون یک بلایی سر سیگنال آمده و مشتقش بدست آمده و ما با خود $x(t)$ کار داریم نه $x'(t)$ پس تعریف مشتق را می نویسیم :

راه اول :

با توجه به تعریف مشتق داریم :

$$\lim_{\Delta t \rightarrow \infty} \frac{x(t + \Delta t) - x(t)}{\Delta t} = x'(t)$$

چیزی که آبی شده است نشان می دهد که سیگنال به آینده اشاره میکند پس علی نیست. پس حافظه دار هم هست چون باید آن را ذخیره کرده باشیم .

راه دوم :

در چند خط بالاتر اثبات کردیم که این سیگنال تغییر ناپذیر با زمان و همچنین خطی است . پس LTI است. پس می توانیم پاسخ به ضربه اش را بدست آوریم. یعنی اگر بجای $x(t)$ ضربه بگذاریم، $y(t)$ که همان پاسخ به ضربه است چه می شود ؟ که می فهمیم برابر می شود با $\delta'(t)$ که به فرم $A\delta(t)$ نیست پس حافظه دار است.

سیستم ناپایدار است زیرا اگر $x(t)=u(t) \rightarrow \frac{dx(t)}{dx} = \delta(t)$ که می دانیم سیگنال ضربه در لحظه ۰ به بینهایت می رود که نشان می دهد سیستم ناپایدار است. دقت کنید که برای اثبات ناپایداری میتوانیم از مثال نقض استفاده کنیم ، همیشه نباید با کران اثبات مستقیم شود که چیزی پایدار یا ناپایدار است.

نکته : برای سیگنال هایی که داخل یک \sum ، انتگرال (می تواند Real یا Image هم داشته باشد)

، مشتق یا هر اپراتور دیگری باشند ، استفاده از مثال نقض معمولاً با توابعی مانند پله و ضربه خیلی تاثیر گذار است. (سوال اول میانترمهای ۹۷ و ۹۶ و ۹۴ و ۹۲) ولی همیشه درست نیست. بر فرض مثال سوال ۱ میانترم بهار ۴۰۲ .

$$E = \lim_{T \rightarrow \infty} \int_{-T}^T |x(t)|^{\gamma} dt = \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^{\gamma} dt = \int_{-\infty}^{\infty} 1^{\gamma} dt = \infty$$

$$P = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \int_{-T}^T 1^{\gamma} dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} * \gamma T = 1$$

$$E = \lim_{T \rightarrow \infty} \int_{-T}^T |x(t)|^{\gamma} dt = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{|t|^{\gamma}} dt = \gamma \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{t^{\gamma}} dt = \gamma \left(\frac{-1}{t} \Big|_{-\infty}^{\infty} \right) = \infty$$

$$P = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \int_{-T}^T \frac{1}{|t|^{\gamma}} dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_{-T}^T \frac{1}{t^{\gamma}} dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \left(\frac{-1}{t} \Big|_{-T}^T \right) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \left(\frac{-1}{T} + \infty \right) = \infty$$

$$E = \lim_{T \rightarrow \infty} \int_{-T}^T |x(t)|^{\gamma} dt = \int_{-\infty}^{\infty} |\cos(t)|^{\gamma} dt = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1 + \cos(\gamma t)}{\gamma} dt = \left(\frac{\sin(\gamma t)}{\gamma} + \frac{t}{\gamma} \right) \Big|_{-\infty}^{\infty}$$

$$\frac{t}{\gamma} \Big|_{-\infty}^{\infty} + \frac{\sin(\gamma t)}{\gamma} \Big|_{-\infty}^{\infty} = \infty + \text{not defined} = \text{not energy signal}$$

$$P = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \int_{-T}^T |\cos(t)|^{\gamma} dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \int_{-T}^T \frac{1 + \cos(\gamma t)}{\gamma} dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \left(\frac{\sin(\gamma t)}{\gamma} + \frac{t}{\gamma} \right) \Big|_{-T}^T$$

$$= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \left(\frac{T}{\gamma} + \frac{\sin(\gamma T)}{\gamma} \right) - \left(\frac{\sin(-\gamma T)}{\gamma} - \frac{T}{\gamma} \right) = \frac{1}{\gamma T} (T) = \frac{1}{\gamma} + \frac{\sin(\infty)}{\gamma(\infty)} = \frac{1}{\gamma} + 0 = \frac{1}{\gamma}$$

$$E = \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^{\gamma} dt = \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\gamma a t} dt = \frac{-1}{\gamma a} (e^{-\gamma a t} \Big|_{-\infty}^{\infty}) = \frac{1}{\gamma a}$$

$$P = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \int_{-T}^T e^{-\gamma a t} dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \frac{-1}{\gamma a} (e^{-\gamma a t} \Big|_{-T}^T) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{\gamma T} \frac{-1}{\gamma a} (e^{-\gamma a T} - 1) = \dots$$

۳-الف- دوره تناوب $\cos(t)$ برابر 2π و دوره تناوب $\cos(\pi t)$ برابر ۲ است. لذا این دو تابع پریود مشترک ندارند و $x(t)$ متناوب نیست. همچنین مخرج نامتناوب است.

ب- هر دو سیگنال در این قسمت دارای یک دوره تناوب صحیح نیستند و لذا سیگنال x متناوب نیست.

$$\cos(n) \rightarrow T_1 = 2\pi \notin \mathbb{N}, T_2 = \pi \notin \mathbb{N}$$

پ- اثبات شد که سیگنال $y(t) = x'(t)$ خطی است حال اگر با یک عدد ثابت جمع شود خطی افزایشی است.

-۴

$$x(n) = \delta(n+1) + 2\delta(n) - \delta(n-1) + 0 + \delta(n-3)$$

-۵

الف- می دانیم برای اینکه بفهمیم سیگنال پاسخ به ضربه ما معکوس پذیر است یا خیر باید بینیم آیا سیگنالی وجود دارد که $*$ آن با سیگنال ما برابر با تابع ضربه باشد؟ طبق حل زیر می بینیم که سیگنال جواب برابر پله است. پس به معکوس رسیدیم.

$$u_1(t) = \delta'(t) \rightarrow g(t) * \delta'(t) = \delta(t)$$

$$\rightarrow g(t) = u(t)$$

ب- علی نیست زیرا در لحظه های قبل \cdot مقدار آن مخالف \cdot است. مثلاً در $t = -1$ مقدار تابع پله برابر با 1 است و کسینوس 1 مخالف \cdot است.

پ- به فرم $A\delta(t)$ نیست پس حافظه دار است.

ج- پاسخ به پله طبق جزوه یعنی $h(t) *$ با پله. پس فرمول $*$ پیوسته را می نویسیم.

$$u(t) * e^{-at} u(t) =$$

$$y(t) = \int_{-\infty}^{\infty} u(t-\tau) e^{-a\tau} u(\tau) d\tau \rightarrow y(t) = \int_0^t 1 \cdot e^{-a\tau} d\tau$$

$$= \frac{-1}{a} e^{-a\tau} \Big|_0^t = \frac{-1}{a} [e^{-at} - 1]$$

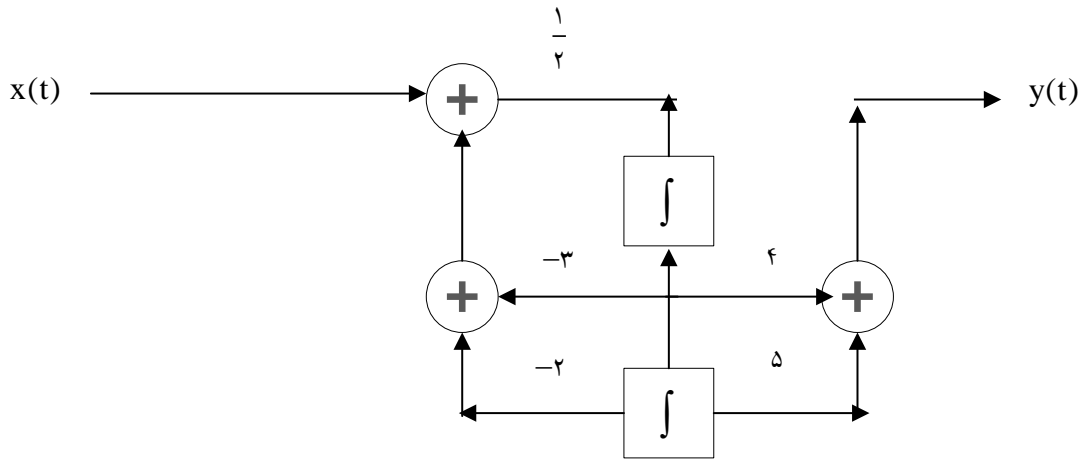
د- به فرم $A\delta(n)$ نیست پس حافظه دار است.

برای بررسی پایداری باید $\sum_{n=-\infty}^{\infty} |h(n)|$ محدود باشد پس آن را بررسی می کنیم.

پایدار است. زیرا:

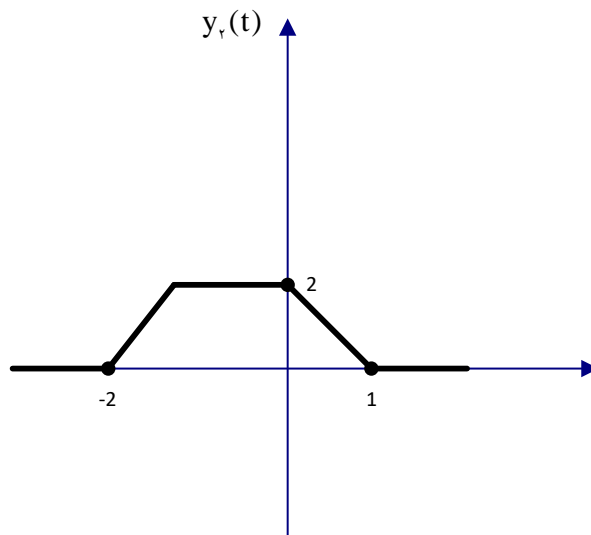
$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} |f^n u(r-n)| = \sum_{n=-\infty}^r |f^n| = \sum_{n=-r}^{\infty} f^{-n} = \frac{16 \left(\left(\frac{1}{4} \right)^{\infty} - 1 \right)}{\frac{1}{4} - 1} = \frac{-16}{\frac{-3}{4}} = \frac{64}{3}$$

-6

-7

$$x_r(t) = x_1(t) + x_1(t + 1) \rightarrow y_r(t) = y_1(t) + y_1(t + 1)$$

-8

$$y(n) = \varepsilon_v \{x(n)\} = \frac{x(n) + x(-n)}{2}$$

$$x(n) \rightarrow ax_v(n) + bx_v(n) \rightarrow y(n) = \frac{ax_v(n) + bx_v(n) + ax_v(-n) + bx_v(-n)}{2}$$

$$y(b) = ay_v(n) + by_v(n) \rightarrow \text{linear}$$

$$x(n) \rightarrow x(n - n_0) \Rightarrow y(n) = \frac{x(n - n_0) + x(-n - n_0)}{2} \neq y(n - n_0) \rightarrow \text{TV}$$